

BAZIN ÉS VIDÉKE

Előfizetési ára: Egész évre 12 kor.
Megjelenik minden szerdán.
Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő:
Szabó Lajos

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nyitra, Plébania-utca 12.

Heti Krónika.

Panamák. Egy csomó panamát lepleztek le Budapesten. Egy csomó szennyet túrtak fel kiméletlen kézzel. Egy sereg bűzös csatorna megposhadt, fertőzött vizét vezették le. Tisztogatták. És az emberek csodálkoznak, hogy mennyi piszok és bűn kerül napvilágra nagy akortájáról. Hát még, ha azt a sok szennyet separték volna napvilágra, ami még mindig ügyesen, ravaszul és állhatatosan húzódik meg a közigazgatás egyik-másik ágában, nagyurak árnyékában, a cím, rang és tekintély lepedőjével fedve? Bűnös könnyelműség az, hogy mindeddig olyan vidáman csergedeztetett a panamák bűzös vize. A sajtó nem oka ennek, mert mihelyt valamely lap panamát mer szagolni, a leg-súlyosabb gyanúsításokkal és a leg-ocsmányabb terrorizmussal hallgat-tatják el. Hiszen nemesak a fővárosban, de a vidéken is rengeteg összegek úsznak el a panamák csatornáján. Minálunk is. Biztosan tudjuk, hogy, amikor a mi helyi gazembereinknek odakiáltjuk most, hogy reszkessenek, mert kimélet nélkül fogunk hozzá a tisztogatáshoz, akkor sokkal többen reszketnek, mint amennyiről mi tudjuk, hogy gazember. És biztosan tudjuk, hogy valahányszor mi azt hajtogatjuk, hogy minálunk sok a panama, sokkal több a panama, mint amennyire mi gondolunk, mint amennyiről nekünk már eddig is sikerült dokumentumokat szereznünk.

Budapesten mocsarakat csapolnak. A mi mérges levelű mocsaraink lecsapolása sem késhetik soká. Budapesten gazemberekre tartanak razzsiát. A mi gazembereink összefogdosására is elérkezett már az idő. Csak a háló legyen erős és biztos. Mert a vékony pókhálót a nagy legyek átszakítják. Csak a kis legyek akadnak meg rajta. Itt pedig nagy legyekről van szó. Csakis nagy legyekről van szó, csakis nagy legyekről.

A „tévtanok“ ellen. Éppen mit

számunkban számoltunk be egy tanítógyűlésről, amelyen valaki hevesen kikelt a „tévtanok ádáz befolyása“ ellen. Nem szokatlan a „tévtanok“nak illetően heves üldözése. Különösen tanítók körében nem szokatlan. És éppen ez az, amin megütközünk. Mert a tanítóktól lehet annyi intelligenciát várni, hogy tudományszerepekben visszaverjenek minden olyan befolyást, amely ezeket a kérdéseket minden tudományos fegyver nélkül, pusztán a „tévtanok“ szóval, ezzel a nagyon kopott, nagyon üres és nagyon ostoba szóval akarja agyonvágni. Tanítóktól lehet várni, hogy amikor tudományos elméletekről vagyunk szó, ne legyenek vak csatlósai azoknak, akik tőle fázván, szídják anélkül, hogy ismernék. Éppen a tanítóknak kellene megismerkedni mindazon elméletekkel, amelyeket a „tévtanok“ gyujtónév alá foglal a reakció. Éppen a tanítóknak, mert az ő nyomoruságos életük, az ő ezer viszontagságuk és szenvedésük orvosságát is megtalálják bennük.

Tudományos kérdésekben a merev tagadás álláspontjára helyezkedni cinizmus. De a tagadás lejtőjéről is lecsuszni és üres frázisokba esni, még a cinizmusnál is alábbrendű dolog: butaság, vagy gonoszság.

A gyermekek érdekében. A gyermekek, az apró, iskolás gyermekek érdekében emelünk szót. Minden nagyobb község meghozta már azt az üdvös reformot, hogy az egészen kicsiny gyermekek a téli időben nem 8-kor, csak 9-kor mennek iskolába. Minálunk talán még nem is gondolkoztak fölülte. Hát mi szót emelünk. Az apró gyermekek egészsége testfejlődésének biztosítása érdekében. Semmilyen nehézségekbe sem ütköznek a változás. Semmi lényeges számbavehető akadálya nincsen. Még csak érv sincs ellene. Míg mellette beszélnek azok a fonnyadt kis arcoskák, azok az álmos szemek és azok a jégrefagyott könnyek, amelyekben se tanítónak, se szülőnek nem lehet öröme. Nem mondjuk, hogy minden osztály 9-kor járjon ezentúl iskolába, de

legalább az első iskolás gyermekek részére kérjük ezt a változást, mert nekik feltétlenül szükségük van némi átmenetre az eddigi életük kényelméből, az iskolaélet nehézségeihez.

Nem hisszük, hogy akad komoly kifogás ezzel szemben. Ha pedig nem akad, akkor meg kell valósítani a mi iskoláinknak is ezt a kimondhatatlanul hasznos reformot.

„Tanítók Háza“ Léván. A bars megyei ált. tanítóegyesület egy esztendeje immár hogy azon buzgólkodik, hogy Léván internátust emelhesse, mely magába fogadná a megyebeli tanítók azon gyermekeit, kit az otthelyi középiskolákat látogatják. Minthogy az egyesület azonban sokkal csekélyebb anyagi eszközökkel rendelkezik, semhogy önjerejéből elérhető eme maga elé tűzött nemes célt, anyagi támogatásért fordult a kormányhoz, a megye törvényhatóságához és összes pénzügyintézetéhez, valamint Léva város képviselőtestületéhez. A támogatás nevezett helyekről nem is maradt el, mert mindannyi, mint értesültünk tekintélyes évi segélyt biztosított a nemes intézmény fenntartásához, maga Léva városa pedig, tekintve azt, hogy egy kultúrintézménnyel gyarapszik, évi segélyen kívül telket és építőanyagot is ajánlott fel. Ezzel természetesen a város nemesak önmagának használt, de egyúttal maradandó emléket is állított fel magának a nemzet napszámóinak szívében.

Legjobb a híres TÜKÖR cipő crème

Háziasszonyok előtt kedvelt. Takarékos-ság szempontjából ajánlatos csak azt venni!

Mari néni vendéglője
Nagymező-utca 32.
tál étel kenyérral 90 fillér.
Figyelmes női kiszolgálás.

KISVÁROSI PROBLÉMÁK.

Hétről-hétre.

Plety-
kznak
rólam.

Mit tegyek?

A kisváros nyelve olyan, mint egy élesre fent kasza. Ha működésben van, mindent lekaszabol, ami útjába esik. A gyom selyem pázsit és illatos virágok között üti fejét. És, aki kaszával megy a gyomnak, lekaszálja a pázsitot és a virágokat is. Nem is az a célja kisvárosi pletykának, hogy gyomot, giz-gazt irtson, hanem, hogy vágjon, kaszáljon. Most egy ártatlan virág, egy szüzlékű szépasszony fordul hozzánk síró panaszával. Kikezdte őt is a pletyka irtó kasza. Itt adjuk szomorú levelének idevaló részét:

„Szinészek jártak nálunk, — írja — a férjemmel üzleti összekötésben voltak, hát gyakran jöttek a lakásunkra is. Egyszer-kétszer nem volt otthon az uram, amikor keresték. És én nem csaptam be előttük az ajtót, hanem bevezettem őket a szalónba és beszélgettem velük. Leginkább ketten-hárman voltak, de néha egyedül is jött egy barna bonvivant, aki mindig pénzt kért kölcsön a férjemtől és nekem is csak a színésznyomorrról tudott sírni. Esküszöm, hogy soha, másról nem beszélünk...

Azóta elbocsátottam a családomat. Hidobtam, mert goromba volt. Különösen azóta volt goromba, amióta a színészek itt jártak. Nem tudtam, miért. Most tudom. Az egész város beszél, hogy megcsaltam az uramat egy színésszel. Azzal a barna tökfilkóval, akivel semmiről sem lehet beszélni. Névtelenül írom e sorokat, tehát nem esem a kérdés gyanújába, ha bevallom, hogy szép vagyok. Talán nagyon szép. Eddig talán örültem is neki. De most sírni szeretnék miatta. Mert a szép asszonyokról mindent elhisznek. Rólam is hiszi mindenki azt az ostoba és kétségbeesztő pletykát. Látom, érzem, hogy mindenki hiszi. Még a legjobb barátom is. Láttam, hogy sugdoznak rólam, észrevettem, hogy gúnyosan mosolyognak a hátam megett. Tegnap megmondta a legjobb barátom, hogy miért.

— En nem hiszek semmit, édesem, mondta — de az emberek, akik nem ismernek, olyan könnyen hisznek. Hiszen olyan valószínű minden, hogy, ha nem te volnál, még én is hinném. Tudod, csinos ember. És a te férjed nem fiatal. Gyakran van távol. Te szép vagy. És a többi. Szóval a körülmények nagyon ellened vannak. És ugyan mindennütt védeni akarlak, de de, — de... nem is tudlak. Olyan nagy a valószínűség. A látszat... Így beszélt a legjobb barátom. Én pedig hazatámolyogtam. Dagadtra sirtam a szemeit. A férjem nincs itt. A jövő héten jön csak haza. Addig védtelen vagyok a gonosz, gyilkos pletykával szemben. És azután sem tudom, mit tegyek? Megmondják mindent az uramnak? Hát ha ő is elhiszi? Azt pedig nem élném túl, mert nagyon szeretem őt. Mit tegyek hát? Önöket kérem, adjanak tanácsot. Mentsenek meg egy szorongó asszonyt. Töröljék le egy ártatlan asszony keserű könnyeit. Szerezzék még egy megbézt, megtépt lélek nyugalmát...

A könnyűt áztatott, szomorú levél mindenkit meghat, aki megtudja érezni egy tisztalelkű, ártatlan, gyermekasszony nagy és komoly szenvedéseit. Mi pedig megérezzük. És sietünk segíteni a taná-

csunkkal. Talán jókor és talán eredménnyel. Az olyan feldúlt kedélyű, fájdalomtól gyötört asszonynak, mint aminő a levél írója, szüksége van mindenkor higgadt emberek józan szavára. Mi iparkodunk szabadulni a levél szomorító hatása alól és a józan ész és az emberi lélek ezer útján megkeresni azt, amely itt megoldáshoz vezet.

Igen alapos Nagyságos Asszonynak az az aggodalma, hogy a férje is képes elhinni a hazug és gonosz pletykát. Minden férfi féltékeny. És minden féltékeny ember könnyen hívó. Ha önmaga mondaná el neki, rosszabb volna. A könnyek ilyenkor nem használnak. És a keserűség nem alkalmas arra, hogy az ember megtalálja benne a helyes és szükséges szavakat. Hanem ajánlunk valamit. Ne szóljon semmit sem urának, hanem küldje el (valami ürügygel) a barátjához. A legjobbhoz. Ahhoz, aki-ről irt. A brátnője majd elmond mindent a férjének. Ugyanúgy, ugyanolyan kegyetlenül és gonoszán, mint Kegyednek. Nagyságos Asszony okos asszony, feltesziük, tehát, hogy csak okos emberhez ment férjhez. Ha pedig okos a férje, akkor lehetetlen, hogy a brátnője szavaiból biztos meggyőződést ne szerezzen a Kegyed ártatlansága mellett. A asszonyok szavaiban nagyon könnyű észrevenni az irigységet. A brátnője nem beszél irigyen. Irigyen beszélne, ha irigyelhethé. Irigyelné, ha megcsalta volna az urát. A brátnője szavától mindenki érzi, hogy örül a lelke. A gonosz brátnők csak akkor örülnek, ha ártatlanul mártogatnak valakit a pletyka fertőjében. Küldje oda a férjét, hogy meglássa a brátnője örömet. És bizonyosságot szerezzen a Kegyed ártatlanságáról. De ne sirjon. Legyen nyugodt. És legyen büszke. A könnyeken gúnyosan kacag a gonoszok tömege. A felemelt fő azoaban ajkukra faggyasztja a neveést.

Por.

A híres Tükör cipő créme Vágsellyén is kapható és pedig

Reichenthal Vilmos

kereskedőnél.

Faschlér marad.

Kavarodás Nyitrán.

Az alispán meghárált.

A sajtó erélyes fellépésének megvolt az eredménye. Nyitrame-alispánja és főispánja magához hívatta Faschlert és biztosította arról, hogy nem akart erőszakoskodni, csak a lapok által követelt vizsgálat kellemetlenségeitől akarta megvéni. Kijelentjük, hogy ebben nem hiszünk. A dolog politikai háttere mielőttünk egész világos. De, ha igaz is ez a kifogás, még az esetben is lehetetlen elfogadni, mert a lapok közlésével szemben nem az a kötelessége az alispánnak, hogy az esetleges vizsgálatról megóvja a polgármestert. Vagy van alapjuk a támadásoknak, vagy nincsen. Ha van, akkor nem szabad egérutat adni senkinek. Ha meg nincsen alapjuk, akkor semmi ok sincs rá, hogy a polgármester menjen.

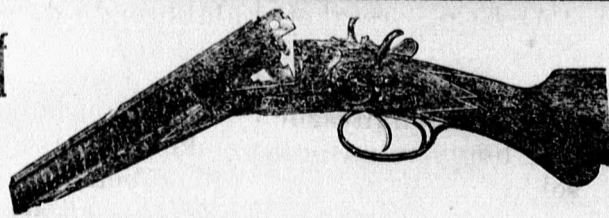
Az alispán eljárása tehát mindkét esetben helytelen. Akár Mérey úr befolyására, akár — amiben nem hiszünk — a sajtó kibékítése céljából történt ami történt. A sajtó nem éhes egyes emberek bőrére. A tisztességes sajtó a viszonyokat akarja becsületesekké tenni. Amíg nem tesz semmit ebben az irányban az alispán, addig ne reméljen békét.

Meteor kávéház

Tulajdonosa: Lakner Lajos, Budapest.
Nyitraiak találkozó helye.

Seifert József

cs. és kir.
udv. szállító

POZSONY

Halászkapu
utca 4. sz.

Telefon
interurb. 252.

ajánlja dús raktárát

J. P. Sauer und Sohn cég KRUPP FRIGYES-féle különleges acélcsovű fegyvereket

eredeti gyári áron.

A serétfegyver és annak lökésségéről szóló ismertetésem ingyen és bérmentve küldetik BROWNING-féle önműködő ismétlő serétes vadászfegyver 13 öbnagságú eredeti gyári áron, 210 koronáért kapható nálam.

Mannlicher Schönauer 5 lövető istlő cserkészeti karabély 9 mm. és 6½ mm. öbnagságú eredeti gyári áron, azaz 190 koronáért nálam kapható.

Duplacsövű vadászfegyverek

40 korona és fölfelé minden árban kipróbált és teljesen megbízható jó lökésséggel bíró minőségben dős választék van raktáron.

Browning önműködő ismétlő pisztoly 7-65 és 6-35 mm. öbnagságú, továbbá ismétlő és önműködő pisztolyok minden fajta új szerkezetű raktáron van.

Revolverek, pisztolyok, szobafegyverek stb. dús választékban.

Töltött töltények

angol Eley, állami áruda-füstnélküli és fekete löporral töltött töltények, naponta frissen töltve minden öbnagságban a legjutányos ár mellett szállítok.

Nagy képes **vadászati, utazási és sport-különlegességek** ről szóló árjegyzék ingyen és bérmentve.

Saját lövölde.

A Nyitramegyei Általános Tanító-egyesület közgyűlése.

Kedves ünnepe volt Szakolca városának f. hó 19-én és 20-án. A megye minden részéből összesereglett tanítóegyesület adta magának találatát a nevezetes határszéli város falai között, hogy megbeszéljék közös ügyüket egymástól erőt, lelkesedést merítsenek nagy nemzeti munkájukhoz. A hazafias lakosság, amelyen természetes oknál fogva nagyobb mértékben van kifejlődve a nemzeti ügyek iránti érzék mint más nemzetiségi támadásoknak kevésbé kitett városban, házában nemzetiszíni lobogóval s szívában igazi testvéri szeretettel fogadta közös szent ügyük előharcosait, akiket a vasúti állomáson a helybeli tanítótestületek tagjai teljes számmal kísérték el szállásaikra.

Az első nap a bíráló bizottság ülés- és az előértekezletnek befejezése után a Gvadányi-kör ének és zenekarának hangversenyét hallgatták meg, amelynek ügyesen összeállított műsorából (1. a mult számot) ki kell emelnünk Varannai Istvánné tanítónő és Bukovinszky Vince magánénekeit, valamint Prikászky Ede által előadott Vén cigány c. melodramát. A hallgatóságot annyira elbűvölte minden egyes pont, hatalmas tapsviharral adott jelt tetszésének, hogy a gazdag műsort még az öreg Sophoklesszel is meg kellett toldani. A hangversenyt kedélyes táncmulatság, majd pedig vig nótázás követte, aminek csak a hajnali órák vetettek véget.

20-án reggel 8. és 10. óra között a helybeli áll. el. népiskola tanulói által készített s egy egész természet betöltő kézügyességi tárgyat tekintette meg a tanítóegyesület, amelynek méltó feltűnést keltenek még a legelfogultabb gondolkozásuaknál is s nem győzték eléggé elismerésüket kifejezni ezen nemzetgazdasági szempontból kiszámíthatatlan eredményű tanfolyam buzgó vezetőjének, Kurinszky Ferencnek, aki mostoha körülmények között is oly bámulatos eredményt tudott elérni.

10. órakor a kir. kath. főgimnázium torna csarnokában gyűltek össze, ahol a Himnus eléneklése után Kropács István elnök megnyitotta a közgyűlést. Beszédében a tanítóegyesület tömörülésének szükségességét hangsúlyozta, még pedig nemcsak az iskola falain belül kifejtendő munkássága sikerének biztosabbá tétele érdekében, hanem azért is, mert csak ebben az esetben érvényesülhet hivatásához méltó módon azon küzdelemben, amelyet az egész hazafias társadalomnak ki kell fejeznie a mindögyre elhatármaskodó tévtanokkal, téveszmékkal szemben, amelyek megszállva polgártársaink bizonyos rétegét, a nemzet erőinek szétválasztására irányulnak. Szükségessé teszi továbbá a megye tanítóegyesületének egy táborba való egyesülését a Tanítók Otthonának ügye is, amely csakis a megye egész tanítóegyesületének egyetértő akaratával válhatik tényré. Majd a kir. tanfelügyelőt üdvözlötte, aki a Tanítók Otthona ügyében tett eddigi eredményes intézkedéseivel a tanítóegyesület háláját érdemelte ki, ugyancsak a kartársakat, valamint a gyűlésen megjelent polgármestert és a hatóságok képviselőit. Takács Béla kir. tanfelügyelő megköszönte az elnök meleg üdvözlését, szép beszédében ecsetelte azt, hogy milyennek kell lennie egy igazi tanítónak. A szokásos jelentések előterjesztése után az egyesület pénztárosa beszámolt az egyesület vagyonáról. Jelentéséből kitűnik, hogy a Tanítók Otthonára eddig- elé 2683 K 64 f gyűlt össze. A járáskörök működését feltűntető jelentés felolvasása után Kurinszky Ferenc alapos készültsgéről tanuskodó előadásában szaktudatosan fejtegette a kézügyesség tanítását. Elő-

adása általános tetszésben részesült. Peter Józsefnek a nyugdíjtörvény módosítására vonatkozó javaslatát terjesztette elő, amelyhez többen hozzászóltak. Zsoldos Károly a Tanítók Otthona ügyét adta elő, amelynek intézésére az egyesület a kir. tanfelügyelő elnöke alatt egy bizottságot küldött ki s elhatározta, hogy a megyebeli társegyesületeket is megkeresi, hogy e bizottságba képviselőket küldjék. Vanyó István a bíráló bizottság jelentését terjesztette elő, amelynek alapján az egyesület újból pályázatot hirdet 300 K pályadíj mellett 1909 évi szept. hó elsején határidővel a Nyitra vármegye földrajzának tanításához szükséges vezérfontalra.

A jövő közgyűlés helyéül Nyitrát jelölték ki.

A gyűlés befejezése előtt Kropács István egyesületi elnök ékes szavakkal indítványozta, miszerint mindazoknak, akik az néptanítókkal szemben figyelmeseknek és előzékenyek mutatták magukat, így Szakolca város lakosságának ingyenlakások készítése átengedéseért, Czobori Károly Szakolca város polgármesterének, dr. Stettina Elek ügyvédnek, özv. Mitták Honának fogataik ingyenes rendelkezése alá boesátásáért, a Gvadányi-kör ének- és zeneműkedvelőinek a fényes sikerrel rendezett hangversenyért és a főgimnáziumi igazgatóságának a tornaterem átengedéseért (a közgyűlés céljaira) jegyzőkönyvi köszönet szavaztassék, amit a közgyűlés egyhangúlag és lelkesedéssel elfogadott. A Szózat eléneklésével a közgyűlés véget ért.

D. u. 2 óra tájban körülbelül 200 terítékű közös ebédre gyűltek össze, amelyen a királyra az elnök mondott nagyhatású felkészítőt, gr. Apponyira Kardos Flóris, Takács tanfelügyelőre s Bardoss és Szabó segédtanfelügyelőket Kurinszky Ferenc, Kropács elnökre a tanfelügyelő, Czobori polgármesterre, a hatóságra s a közönségre Zsoldos Károly, a tanítóegyesület polgármestere, Libertinyre Kopecsy főgimn. igazgató s a helybeli társadalom hazafias vezetőire és a hölgyekre Kropácsy. Társas ebéd után, amely estig tartott, ismét vig nótázásba s kedélyes társalgásba ereszkedtek, majd táncra perdültek, amelynek a tanfelügyelők sem tudtak ellenállani, mert őket is becípelték az u. n. szakolcai kacatáncba, ahonnan nem egykönnyű a kiszabadulás. A vidám társaság csak a reggeli órákban oszlott szét.

A nagyapocsnai szintársulat. A

közönség még nagyon sűrűn látogatja az előadásokat és a társulat tagjai is minden tekintetben azon vannak, hogy a közönség támogatását kiérdemeljék, jelölül annak, Nádasdy Béla a Népszínház volt karmesterét társulatukhoz sikerült szerződtetniük és e héten előadott darabok: „Smólen Tóni“, „Az ördög“, „Aranyvirág“, „Gül Baba“ „Felhő Klári“, „Mádi zsidó“ és „Varázskeringő“ már az ő kitűnő zenekísérete mellett folytak le. Ugyancsak meghívásukra N. Simon Irén a pozsonyi színház drámai művésznője „Felhő Klári“-ban tartotta első vendégfelléptét. Viola Éva özvegyet adta, s játékaival szinte magával ragadta a közönséget, amely viharos éljenzés és tapsban kitört. A „művész“ nevet méltán megérdemli. Reméljük, hogy az igazgatók még többször felléptetik. A társulat többi — már mult heti lapunkban ismertett — kitűnő tagjai szintén kifogástalannal adták szerepüket és mindenkor általános tetszést aratnak.

A tanügy köréből. Nagymőke község képviselőtestülete, a nyitrai járás főszolgabírája, Markhot Gyula volt alispán és a kir. tanfelügyelő közreműködésével, a községi iskola államosítását már végleg elhatározta. A község az iskola felépítéséhez 40000 koronával hozzájárul. Az összeget amortisatió nélküli kölcsönként veszi fel. Igen nagy anyagi áldozat, az ily parányi községtől. A dolognak a fájtja az, hogy inkább sokat nélkülöznek, mintsem a kultúra terén hátramaradjanak. Sok község okulhatna e nemes cselekedetén.

Halalozások. Szakolcán Szloboda Nándor nyugalmazott cs. és kir. kapitány hatfőn f. hó 26-án 56 éves korában hosszas szenvedés után jobblétre szenderül. — Ugyanott Maczon Károly mészáros e hó 26-án életének 59-ik évében hosszú és kínos betegség után elhunyt.

Balesetek. A nyitrai Fekete-főle asztalos műhelyben Szányik Lajos asztalossegédnek a gép a kezelést leszakította, Kuppe Károly tanoncnak pedig 4 ujját vette el a gép. — Mercel práscei kántor tanító 4 éves gyermeke leforráztatott forró vízzel s most halálan van. — Vágsellye vasúti állomásán a gyorsvonat vasárnap délelőtt elgázolt egy munkás külsejű embert. Kiltétét kikutatják.

Tűzeset. Verbón e hó 25-én este megint tűz volt, bár kisebb mérvű, mert ezúttal csak a Manich Mihály molnár tulajdonát képező pajtát és néhány hozzá tartozó szalmakazalt hamvasztott el. Most is a verbói önkéntes tűzoltóság derekasan dolgozott, hogy a tűz tova terjedésének gátat vessen. Gyakoriak mostanában Verbón és környékén fölléptő tűzesetek, mert csak egy hete hogy a közel fekvő Sipkó nevű faluban dühöngött egy tűzvész, mely a kis község tetemes részét elpusztította.

Nyugdíjaztatás. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Trslin Mihály szakolca munkaképtelen ág. hitv. ev. el. isk. tanítónak évi 1340 korona nyugdíját utalványozott.

Értesítés.

A téli idény beálltával ajánlja nagy raktárát legjobbműködésű hasáb és aprított

tüzelőfában,

első minőségű porosz

szalonszén, pirszén

és az állandóan melegítő „Dauerbrand“ kályhák legalkalmasabb fűtésére szükséges angol

„Antracit“ szénben

legolcsóbb árak mellett.

Kramer Adolf és Fia cég

NYITRA.

Telefon: 11. és 47. szám.

A miavai iskolaszéki gondnokság.

Habemus papam! Halljad o világ népe és örvendj, hallod az örömhirt és felmagasztaltassék a ten szived és lelked! Megalakult a miavai állami elemi iskolának dicső gondnoksága! Meg ám, de még hogyan! Teljesen a koalíciós, dicső nemzeti nagy korszak szellemének megfelelően majdnem teljesen zsidómenten. Aszondom hogy „majdnem“, de ha jól megfontoljuk a dologot a „majdnem“ szócskát bátran el is hagyhatjuk, mert a gondnokságnak egyedüli tagja dr. Róth Jár. orvos úr, nem mint zsidó, nem mint a zsidó felekezet képviselője került bele a nevezett illustris testületbe, hanem a miavai nagyközség megbízásából.

Mintha hallanám a méltatlankodó kifakadásokat. Nini, már megint ez a zsidó szemtelenség! Hol a manóban van az írva, hogy a miavai iskolasz. gondnokságban zsidók is foglaljanak helyet? Instálom alá, igenis írva vagyon ez valahol dicső, koalíciós nemzeti, nagy kormányunk legújabb közoktatási törvényében. Legalább ezt állította körülbelül egy éve a nyitra vármegyei nagytek. tanfelügyelőség.

Ime az épületes kis história.

Mint mondtam, körülbelül egy év előtt a nyitrai tanfelügyelőségtől átirat érkezett a miavai zsidó hitközség elöljáróságához, melyben mondva volt, hogy az utóbbi mint olyan felekezetet, mely az állami iskola felállításánál jelentékeny anyagi támogatással hozzájárult, az újonnan szervezendő iskolasz. gondnokságban 2 tagu képviselést megilleti. Egyszersmind felszólítatik a hitközség, hogy ezen 2 tagot nyomban megválassza a választás eredményét 30 napon belül a tanfelügyelőségnek bejelentse. Ennek megfelelően, a miavai zsidó hitközség Schreiber Mozes és Weisz Simon köztisztviselőiben álló tagjait megválasztotta gondnoksági tagoknak s ezt jegyzőkönyvi másolat útján a tanfelügyelőségnek tudtára adta. Azóta a tek. tanfelügyelőség még nem is hederített az ügy felé. Hát mi van kérem szépen a törvény intézkedésével? Létezik e vagy nem? Ha nem, akkor mi célból állította a tanfelügyelőség hogy igenis létezik? Ha pedig csakugyan tényleg és valóságosan létezik akkor miért nem lett végrehajtva? Legalább ami szegény, árva kacskaringós remek-séggel megírt jegyzőkönyvi másolatunkat küldték volna vissza! Ez időszerint ez fáj nekünk leginkább. De így „mir niks“, „dir niks“ egy tiszteletreméltó, felsőbb iniciatívára keletkezett ügydarabot egyszerűen sutba dobni — no, ez égbekiáltó!

De van a dolognak még egy másik oldala. A nevezett gondnokságnak már emberemlékezet óta Jeszenszky Béla helybeli járásbíró úr az elnöke és olyanok, akiknek ezt tudniok kell, állítják hogy a gondnokságba való kinevezések az ő indítványozására történnek. Már most nemcsak, hogy a kinevezett új tagok közt nem szerepel egy zsidó sem, de még annak az egy zsidónak, aki a régi gondnokságnak tagja volt, annak is kitétték a szűrét.

Kérdem most már a gondnoksági elnök urat, nem tartja e már bírói pártatlanságánál fogva is méltányosnak, hogy azon felekezet, melynek hívei valamely iskola növendékeinek legalább is a felét kiteszik, ezen iskolának a gondnokságában képviselve legyen?

Most már csak két dologra vagyunk kíváncsiak:

1.) Mivel fogja a tek. nyitrai tanfelügyelőség indokolni, hogy a saját kezdeményezésére megválasztott 2 zsidó gondnoksági tag mellőztetett?

2.) Mi lesz a miavai állami elemi iskolával, ha a miavai zsidók netalán mégis megemberelnék magukat s bár nagy áldo-

zatok árán, régen fenállott felekezeti iskolájukat újból felállítanák? Kinek fog derengeni azután a miavai állami elemi iskola dicső tanszékeiből kiáradó fényzőn?

A nagytapolcsányi hosszúnap.

Béke — feltételesen.

Add ide a birsalmát!

Jaj, de éhes vagyok!

Hamar a kávé!

Mit látott a Mari!

Óriási feltűnést keltett multheti tudósításunk arról, hogy egy tapolcsányi úr, akinek a vallása és a felesége parancsolta, hogy hosszúnapon böjttel sanyargassa bűnös testét, egész vakmerően és jóízűen ebédelt a vezeklés nagy ünnepén. Megirtuk, hogy az illető úriember felesége megtudta a dolgot, az izgalomtól beteg lett és most válni készül. Az ügyben most fordulat történt, amennyiben a házastársak kibékültek, de a férj kötelezte magát hetenkint egy napi böjt tartására. Az esetről újabb részleteket sikerült megtudnunk:

A bűnös úriember délelőtt egészen buzgón imádkozott. Énekelt is, verte is a mellét. Dél felé azonban felkelt, letette az imaköntösét, a sipkáját, az imakönyvét és kiment a templomból. Ez nem tünt fel senkinek, mert Tapolcsányban ez így szokás. Még a felesége sem vette észre a távozását. Délután pedig már ott ült a helyén és éppen olyan buzgón, vagy még buzgóbban énekelt, mint délelőtt. A szünet alatt odament a feleségéhez:

— Jaj, de éhes vagyok, — mondta — jaj, de rosszul vagyok. Add ide a birsalmát! A felesége odaadta és ő mohón szagolgatta a szegfűszeggel kirakott gyümölcsöt. Este sietett haza feleségével.

— Hamar a kávé! — sürgette a cselédet.

A cseléd azonban (— úgylátszik Mari a neve —) elkezdett nevetni:

— Hiszen nem éhes a nagyságos úr! — mondta.

— Már hogyan volnék éhes? — kiabálta haraggal a nagyságos úr.

— Hiszen evett!

Igy sült ki a dolog. Mari ugyanis látta az urát kijönni a vendéglőből. Megjegyezzük, hogy a vendéglő nem is esik olyan nagyon félre, minélfogva nagy batorság kell ahhoz, hogy hosszúnappor bemenjen valaki. Ha az a valaki zsidó.

Marinak természetesen el kellett mondania, hogy mit látott. Önagysága azonnal elájult. Fell kellett locsolni. Sirt. Jajgatott, tépte a haját.

Másnap pedig az — izgalomtól beteg — Nyitrára utazott és egy fiatal nyitrai ügyvédet bizott meg azzal, hogy olvassza a férjétől.

— Válasszon el, doktor úr, — mondta németül — válasszon el tőle, mert én nem akarok bűnhődni az ő vétkéért.

Az ügyvéd lecsillapította az asszonyt és néhány nap alatt sikerült létrehoznia a békét a fentjelzett értelemben. A asszony még mindig beteg és valószínű, hogy gyógyintézetbe szállítják. A férj, pedig

hetenkint egyszer fog hosszúnapot tartani. Kellett az neki? ...

Népgyűlést tartottak az érsekujvári munkások vasárnap délután az aranyoroszlán szálló nagytermében. — Zsufolá-sig megtelt a terem. — A népgyűlés egyedüli szónoka dr. Matzner Hugó volt, akit az érsekujvári munkásság felkért arra, hogy a népgyűlésen beszéljen. Tartalmas beszédet mondott dr. Matzner, egy óra hosszat bírálta a kormány politikáját. Egész új szempontból világította meg a plurális választójog kérdését és a minden tekintetben érdekes beszédet zugó éljenzéssel honorálta a hallgatóság. Voltak közbeszólások is, de csak a hallgatóság köréből, a melyek mindegyikére azonnal megadta a kielégítő választ a szónok. A mikor azt mondotta dr. Matzner, hogy megkérdezte-e Andrássy miniszter a népet, akarja-e a plurális választójogot, a nagyszámban megjelent kis gazdák és polgárok harsogva zúgták, hogy bizony nem. Az érsekujvári sajtóról is beszélt a szónok és az E. és V.-re célozva, felemlítette, hogy ez a politikai lap még állást sem foglalt a választójog fontos kérdésében.

Aki az elmúlt vasárnap a nagytapolcsányi izr. leánygyelet által rendezett műkedvelői előadáson jelen volt, nem fojt-hatta magába a valószínűleg mindenki-ben megszilárdult ama véleményét, hogy a nők a finomság és izlés dolgába minden téren jóval a férfiak előtt vannak. Ezt alkal-munk volt tapasztalhatni a vasárnapi műkedvelői előadáson, amikor serdülő leányok korukat messze meghaladó értelmi művészieséggel a tetszés nyilvánítás valóságos viharát váltották ki egy minden tagjában intelligens közönségből. A szereplők mindegyike tehetsége legjavát nyújtotta, Hauer tanító sikerült felolvasása után, Platzko Ella és Adler Renée úrhölgyek által előadott „Falun“ című dialógusnak sikerét igen emelte a magyar parasztasszony ruhában fellépő Platzko E. k. a. kedves előadási modora, biztos fellépése s egyéni szeretetreméltósága, amely tulajdonságokat Adler Renée k. a.-ban szintén feltalálhattunk. Löwbeer Szidi úrhölgy, Kiss József, „Kincses Lázár lánya“ átértzett szavaiata méltán megérdemelt tetszést aratott. Zajos sikere Pollák Aranka úrhölgy „Ausgekniffen“ című német monológjának volt, amelyet nem a műkedvelő, hanem a művész adott elő a szó legszorosabb értelmében. A közönség szinte megbabonázva nézte, bámulta e kedves teremtelés elragadó játékát, és tetszésének viharos tapsban adott kifejezést. Weisz Margit úrhölgy finom érzéssel és művésziessen előadta Farkas Imre „A vén cigány“ melodramáját hegedű kísérettel s szintén kiérdemelte a közönség sűrű tapsokban kifejezett tetszés nyilvánítását. — Spitzer Ilonka úrhölgy „Férfi szeretnék lenni“ szavaiatának kedvessége, meg az előadásnak a költemény humorához kitűnően mért alkalmazása a közönség részéről nem akaró tapsban adott elismerésben részesült. Az utolsó száma a műkedvelői előadásnak méltóan tetőzte be az est sikerét. Egy valóságos komika tartotta folytonos derültségben a közönséget, amely helyel-közszel falrengető kacagásban tört ki és szinte nevető görcsöket kapott. Rosenberg Hermin úrhölgy által előadott „Oh ezek a férfiak“ monológ jobb előadóra nem találhatott és előadás után a közönség valóságos tapsorkánban tört ki. Teljes elismeréssel kell adoznunk. Weisz Armin igazgató és Wittmann Janka alelnöknek a program ily helyes összeállításáért. A tombola után az ottani fiatalság az „Otthon“ kör helyiségében, ahol az előadás is megtartott, a lehető legjobb kedv közepette lefolyt táncmulatságot rendezett.

A szenici fasorban...

Finánc és jogász.

Nem ütik a jogászt agyon!

Ki a titok?

A szenici fasor eddig nem hallatott magáról semmit. Ennek nem az az oka, hogy nem történt ott semmi. Ellenkezőleg, ami történt, az csendben, halkán, zaj és feltűnés nélkül történt. Például az a bizonyos finánc, akiről már címeink egyike is említést tesz, egész nyáron által zaj és feltűnés, valamint szünet nélkül udvarolt annak a csinos, feketeheajú és szemü varróleánynak, aki a múlt hét csütörtökjén felkavarta a szenici promenád — porát. Ismételtük, a finánc egész nyáron át fáradhatlanul udvarolt. Állt pedig az udvarlás abból, hogy késő estig ültek egy padon. A kezük egymás kezébe és a szemük egymás szemébe mélyedt. Szóval egymásba mélyedtek. Természetes tehát, hogy a fiatal leány olyasmit kezdett érezni, amit minden tisztességes kabarészám hősnéje érez a harmadik strófában: hogy nem csak a föld gömbölyü. A szerelmes fináncot élénken meglepte az ő férfiségének szemmelátható bizonyítéka. A leányt is. Első meglepetésükben kétségbe estek. Második meglepetésükben azonban már azon gondolkodtak, hogyan lehet segíteni a dolgon. A leánynak eszébe jutott, és, ami csodálatos, nem fordult a szeniai orvosi kar valamely tagjához. Nem fordult tudós asszonyok valamelyikéhez. Hanem egy jogászhoz fordult. Egészen hozzáfordult. Annyira hozzáfordult, hogy esténként most már a jogász keze mélyedt a kezébe. És a jogász szeme a szemébe. Csütörtökön este pedig a leány Éva-szerű lendülettel súgta a jogász fülébe az édes titkot. Ő azonban egyáltalán nem találta édesnek. Ellenkezőleg, dühösen szaladt haza.

A leány megindítja ellene a pert. Az édes titok-tartási pert. Ő azonban nem hagyja magát. Biztosan tudja, hogy a titokhoz nincs jussa, mert ő csak szeptember végén kezdett titkolózni és akkor is — a hüvös időre való tekintettel — felül-tőben. Az előbbire tanui vannak. Az utóbbira egy: a patikus.

Igy beszélt el nekünk a dolgot a jogász, aki biztos reménységgel tekint az érdekesnek ígérkező per elé. Mi pedig kíváncsisággal várjuk.

Nyilttér.

Ezen rovatért a szerkesztőség nem felelős.

Tek. Szerkesztőség!

Hogy némi tájékoztatást nyújthassak a világnak egyes érdemes papjainkról, alázatosan kérem a következő sorok közlésére s reményem, hogy b. lapjokban szoritanak egy kis helyet jelen levelemnek is, mert ismerve függetlenségüket és igazságszeretetüket, bizom kérelmem teljesítésében.

Szépen beszélnek a papok, különösen Filkorn Jenő úr! — A kath. együletben tartott egyházi jellegű szónoklatot; ezen beszédének az volt a kimagasló pontja, hogy eltiltani igyekezett az egylet tagjait attól, hogy az én korcsmámba járjanak; — miért! — Csak azért, mert fél, hogy annál kevesebbet isznak majd az egylet megkezesztelt s megszózott borából. — Tehát szónoklatban is a „gescheftet“ nézi s így rosszabb, sokkal rosszabb a zsidónál, — mint mondani szokás, — mert az izraelita

nem igyekszik soha arra, hogy hitsorsosát kenyérkeresetétől megfossa, míg a mi — felebaráti és katolikus jóindulattal eltelt papjaink, — köztük első helyen Filkorn Jenő — igenis erre pályáznak, mert azt mondta nekem, hogy minék folytatok olyan piszkos üzletet, mint a korcsma. — Nálam a legnagyobb tisztaság mellett is piszkos foglalkozás a megélhetés e neme, míg a kath. egyletekben fenntartott korcsmák, — rendesek és tiszta a kereset! — Persze tiszta, mert a haszon belevándorol a papok pénzes zsákjába. Tehát tisztának kell lenni! — Ha valaki az életfenntartás tisztességes módjától egy egész családot akar megfosztani, akkor ez a legaljasabb cselekmény s ilyen csak a keresztény munkás egyesület és a kath. legényegylet főtisztelelő uraitól telik, — de nem egy felebaráti szeretettel dicsekedhető embertől. — Ha valaki bővebb magyarázatot akar, forduljon hozzám, felvilágosítással szívesen szolgálok.

Tisztelettel
Szloboda Ferenc.

Nyilatkozat.

A „Nyitra“ napilap 1907. augusztus 23-án és 26-án megjelent számaiban „Nyilt levél a kereskedelmi alkalmazottakhoz“ valamint „Ázsóban vagyunk“ című cikkeiben Neumann József urra vonatkozó sértő kitételek közlését — miután azok alaptalanságáról meggyőződtem — sajnálom és kijelentem, hogy egyéni becsületében sérteni nem akartam.

Köszönettel vettem, hogy Neumann ur ezen nyilatkozatát elégtételnek elfogadta.

Dr. Matzner Hugó, Deák Miksa.
Dr. Tomashoff Géza,
mint tanúk.

Szenzátiós öngyilkosság.

A spiritismus halottja!

A férje hívta, és ő ment utána a halálba!

A nyitrai temetőben néhai Tóth János kasteri mérnök sírján revolvergolyót röpített az agyába a boldogult neje, özvegye szül. Susztek Gabriella és szörnyet halt. Az eset nagy részvétet keltett városzerte, ahol az öngyilkos úri nőt általában tisztelték. Határozott formában kering a hír, hogy öz. Tóth Jánosné a spiritizmus kergette a halálba. Férje halála óta állandóan részt vett spiritista seaneokon és csak néhány nappal ezelőtt is megjelentették ott a férjét. Akkor elájult a gyöngye idegzetű nő és a mikor életre keltették, azzal szaladt el késő este a társaságból, hogy: Jánosom hívott, mennem kell! — És be van igazolva, hogy akkor késő este lélekszakadva futott a szegény asszony a temető kapujáig, de a kapu be volt zárva és rövid idő múlva mégis észretért, hazavánszorgott és azon pillanattól kezdve retentő idegesség vett erőt rajta. Az öngyilkosság napján valamely peres ügye is került volna eldöntésre a bíróságnál, délelőtt bejött Mocsokonról, — ahol bátyjánál tartózkodott volt, — és a Reimann-féle fegyverüzletben revolvért vásárolt, kiment a temetőbe és végzett magával. Aznap kapta Mocsokonra címezve a postamester-női kinevezését. — A hatóság figyelmét felkelteti ez az eset és talán érdeklődni lehetne az iránt, vajjon ezen spiritisztikai seaneokon nem történnek-e olyan dolgok, amelyek bizonyos tekintetben kihívják maguk ellen a hatóság beavatkozását. Itt említjük meg, hogy Nyitra sok helyen vannak ilyen seaneok és újabban a „jó szellem“ (?) által írott hosszú értekezések kerülnek oly személyek kezébe, akik megnyerendők a nemes sporthoz.

Járásbirósági ítéletek. ifj. Kónya József közcsend elleni kihágás és becsületsértés vétségében mondatott ki bűnösnek s ezért 2 napi fogházra és 20 kor pénzbüntetésre ítéltetett.

Földváry Józsefet könnyű testi sértés és magánlaksértés vétségében mondta ki bűnösnek azért, mert Doboly Bertát és Terézt f. évi április 30-án saját lakásukban megtámadta és Doboly Bertát többször megütötte s ezen cselekmények miatt öt 8 napi fogházra és 40 k pénzbüntetésre, valamint az összes költségek viselésére ítélték.

Kardos Károly volt korcsmárost, jelenleg honvédőrmestert becsületsértés miatt 5 kor pénzbüntetésre ítélték azért, mert Deutsch Gyulát füttyölős, handlész zsidónak és senkinek nevezte.

Weisz Salamonné és Bilik József nyitraegerszeghi lakosokat kölcsönös becsüle sértés vétségéért elítélte a ki. járásbiróság és pedig Weisz Salamonné, mert Biliket elnevezte tetvesnek és púposnak 30 kor, Bilik Józsefet azért, mert Weiszné elnevezte jött-ment, gyűlevész és vésztozónak 5 k pénzbüntetéssel sújtotta.

Aranyosmarót éjjel.

Vidéki városkánk közbiztonsága, különösen éjjel sok kifogás alá esik.

De még ezek között is kevés olyan akad mint Aranyosmarót, hol a hiányos és gyakran egyáltalában nem létező éjjeli világítás az éjjeli csendháborgatóknak legbiztosabb védelme.

Bizonyítékul közöljük a következő levelet:

„Egy vasárnap éjjel a kávéházban ültem, mikor nem messze az utcán egymásután több lövés dördült el óriási lármával. Kimentünk a kávéház elé, hogy megnézzük mi történt odakünn s láttuk, hogy 3 úriember, ki már mélyen nézett a poharak fenekére, dühöngött az utca közepén s lövöldözött. Jó negyedóra múlva megjelent egy rendőr, de miután a nem nagyon józan uraktól nem valami barátságos fogadtatásban részesült, hamarosan odább állt, szabad folyást engedve az alaposan beállított alakok lármás garázdálkodásának, kik továbbra sem szüntek meg lövöldözni s lármázni, míg csak töltényeik el nem fogytak.

Minden emberbe belekötöttek, aki elhaladt mellettük.

Éjjelután magam is hazamentem a kávéházból és alig mentem néhány lépést, találkoztam a három úriemberrel, akik meliét szótlán elhaladtam, mire ők reám ordítottak „Jó estét! Hát nem tud köszönni?“

En nem válaszoltam nekik, csak megnéztem, hogy kicsodák, amennyire a hiányos világítás mellett lehettett s tovább mentem.

Három kisebbrangu hivatalnok volt, kiktől megijedt a rendőr, s kiknek szabad volt a nyilt utcán éjjel lármázni és lövöldözni. Ilyen a közbiztonság Aranyosmaróton!

Megyei székhely, pénzügyigazgatósága, törvényszéke van meglehetősen üzleti forgalma s a rendre mindössze 2 szál rendőr ügyel, kik mindenütt vannak, csak ott nem ahol kell. S ha végre megjelennek és nem tesznek semmit a rend és béke fentartása érdekében.“

Felhívjuk erre a figyelmét Aranyosmarót nagyközség tek. előljárásságnak, a járás szolgabíróságnak és a város polgárainak, akiknek leginkább kötelességük volna a rendfenntartása érdekében legalább annyit megtenni, hogy ilyen és hasonló esetek ne forduljanak.

Egy és kétéves szőlőoltványokról,
különbéféle sima és gyökeres vadvesszőről szőlő kimutatás megjelent.
Kivánatra bárkinek ingyen és bérmentve megküldi a

Vállalati szőlőtelep
Billéd, Torontál-megye.

676/1908. végrh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nyitrai kir. törvényszéknek 1908. évi 9702. számú végzése Fővetkeztében Dr. Petrikovics Aladár ügyvéd által képviselt Nagyrippény és vidéke hitelszövetkezet javára 525 K. s jár erejéig 1008. évi szeptember hó 19-én foganatosított kielégítési végrehajtás után lefoglalt és 4352 K. becsült következő ingóságok, u. m.: sertés, borjú, gőzcséplő-gép és egyéb ingók nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a nagytapolcsányi kir. járásbíró 1908. évi VI. 238/2 sz. végzése folytán 525 K. tőkekövetelés, ennek 1908. március 13. napjától járó 6% kamatai, $\frac{1}{3}\%$ váltódíj és pedig összesen 90 K. 50 Ft-ban bírósággal már megállapított költségek erejéig, Nagyrippényben leendő megtartására 1908. november 3. napjának délelőtti 10. órája határidőül kitzetnek és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Nagytapolcsány 1908. október hó 16. napján.

Klobusicky Kálmán
kir. bír. végrehajtó.

Csittár községben Braun Gusztáv ottani földbírtokos az újonnan restaurált templomnál különféle munkát végeztet saját költségén, többek között a templom ke. resztjét hozatja rendbe és bearanyoztatja.

Rendkívüli sensatió. A nyitrai Meteor színház új műsora méltó feltűnést kelt. A közönség tödül a Meteor-ba, mert amit ezuttal nyújt ez a villanyos színház, valóban bámulatos. A századvégi tengeri ütözöt, Cowboyok királya és a többi szintén igen érdekes kép, (a cipész szerencséseje, a szép juhász, hajza egy kerékpár után, h a b o k t ü n d é r e, kukta pár-baja) olyannyira lekötik a látogatók figyelmét, hogy nagyobb részt kétszer is megtekintik a műsort. Mindenkép nagy látványosságot és kitünő szórakozást nyújt a látogatóknak.

Tűz. F. hó 20-án D. Fischl bécsi cég utapolcsányi kőreg raktárai — még eddig ki nem derített okból kigyulladt. A tűz a nagy szelvényben a többi raktárokra is átcsapott és az összes bent felhalmozott áruval elhamvasztotta, s csak a vasuti személyzet gyors közbelépésének köszönhető, hogy a közelben levő vasuti épületek és a Schwarz és Link-féle raktárak a tűztől megkíméltek. A kár meghaladja a 200000 koronát, mely biztosítás útján megterül. Egy óra múlva a ntapolcsányi tűzoltóság is megjelent és buzgóságot (?) fejtette ki.

Kiss szerencséseje nagy. Köztudomású, hogy a m. kir. osztálysorsjáték tervezete a legkedvezőbb nyerési esélyeket nyújtja. Nagy nyeresemények mellett számos kisebb nyeresemények vannak és kitünően az, hogy a fele a kibocsájtott sorsjegyeknek — tehát minden második — nyer, az oka, hogy a nagyközönség minden rétege kipur bálja szerencséséjét. Ezer és ezer ember lett így uton szegényből gazdaggá. Az új sorsjáték I. osztályának húzása november 19. és 21-én lesz, tegyen szerencse kísérletet és vásároljon sorsjegyet az előnyösen ismert Kiss bankházában Budapest Kossuth Lajos utca 13., mert pontosan és lelkiismeretesen szolgálja ki vevőit és mert Kiss szerencséseje nagy.

Perlekednek a keresztényszocialisták. Belan János feljelentette becsületsértés miatt Bujna Emil és Markovics János cipészársait, azért, mert ezek Belant kőcosnak nevezték el. A bír. többször is felhívta Belant, hogy bocssássa meg ezt a vádlottaknak, de nem akart egyezkedni s attól a felebaráti szeretettől indítatva, mit a ker. szocialis párt vezetői, — a papok — prédikálnak, kérte a megbüntetésüket, de dr. Matzner Hugó ügyvédjelölt hatásos védelme folytán Markovicsot felmentették és Bujna vádlott becsületsértésért 4 korona pénzbüntetésre ítéltetett. Ilyenek a papi prédikációt bevevő ker. szocialisták!

A nyitrai izr. leányegyesületben a mult hét szombatján előadást tartott dr. Matzner Hugo a nőkérdésről. A nagyszámúban megjelent egyleti tagok és vendégek élvezettel hallgatták az előadót, akinek szellemes beszéde mindvégig lekötötte a

figyelmet. Az előadás során szembe helyezte dr. Matzner a feminizmust a szocialdemokráciával. Egyik megjegyzését leszögezzük itt e helyen. A hölgyeknél — ugymond — szívesen látja a zsúrmozgalmakat, de a proletár nőket hagyják meg a szocialdemokráciának.

Betörés. F. hó 22-én Zsák J. nagytapolcsányi órá és ékszerész, a város egyik legforgalmasabb utcán lévő üzletének kirkatát eddig ismeretlen tettesek éjjel betörték és 500 kor értékű ékszerárut elloptak. Nagytapolcsányban 2 szál rendőr őrzi a közrendet.

Saját termésű légszeszpirszenet szállít a nyitrai légszeszgyár

100 kkg-ért házhoz szállítva a kor 5.

Nagyobb vételnél esetrel-esetre külön ajánlatot szolgálunk.

Ha egy asszony Schicht „szarvas“ jegyű szappanával mos, s mellette egy más asszony közönséges, kemény és nehezen oldódó szappannal, a mosással az lesz előbb kész, aki Schicht „szarvas“ jegyű szappant használja. Egy év múlva a másik asszony lesz előbb kész, de fehérműjével, mert a könnyen oldódó „szarvasszappan“ kiméli a fehérműt és a zinekét nem támadja meg.

Mészégető bérbeadó.

Tiz, illetve husz esztendőre bérbeadom nyitra-pogrányi

mészégetőmet

a mészkőbányával egyetemben

A telepen csinos lakóház áll hat szobával és mellékhelyiségekkel. Van mellette gyümölcsös- és konyhakert s 30 hold első minőségű szántóföld stb., stb.

Fa, kövek, lovak stb. ugyanott eladók.

A bérlőnek tanácsal, esetleg kölcsönrel szívesen szolgálók.

A telep tehermentes és eladó — igen kedvező fizetési feltételek mellett.

Engel Samu,
Pozsony, Stefánia-ut 8.

BOHN M. és TARSAI

NAGYKIKINDA és ZSOMBOLYA.

Legrégibb, legnagyobb és legjobb telep e szakmában Ausztria-Magyarországon a

BOHN-FELE TEGLÁGYÁRAK

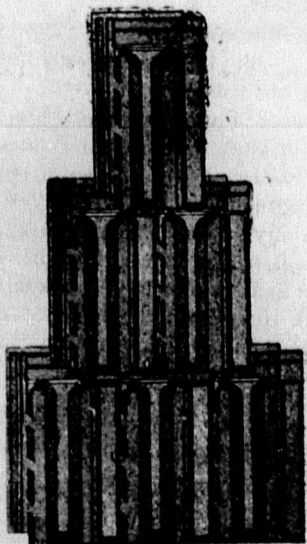
NAGYKIKINDÁN és ZSOMBOLYÁN.

Alapított 1864. Legelőkelőbb referenciák. Alapított 1864.

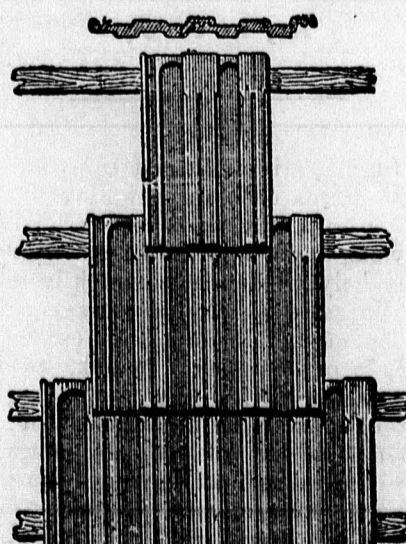
50 millió évi gyártás

a cs. és kir. szab. Bohn-féle biztonsági átfedő cserepkből VASEXD természetes vörös színben vagy kátrányozva. **GYÁRTMÁNYOK:** Bohn-féle szabadalmazott biztonsági átfedőcserepek. Legelőkelőbb, legszebb tetőzet.

Képes árjegyzék és minták kivánatra ingyen és bérmentve.

Nagykikindai gyártás
Bohn-féle szab. biz.
cserep 217. sz.

Zsombolyai gyártmány.
Szab. biztonsági préselt átfedő cserep 253. sz.

Szimchasztóra Tapolcsányban.

Képek a mulatságról.

A szimchasztóra zsidó örömmünnep. Szimchasztórákor tehát Tapolcsányban háromnegyed része örült. Sőt nemcsak örült, hanem mulatott is. A Korona-szálló összes termeiben mulatott. És — tegyük mindjárt hozzá — kitünően mulatott. Hogy ezúttal mellőzzük a sablónos tudósítást, annak oka az, hogy a mulatság sem volt sablónos. Ellenkezőleg, új volt. Egészen új. Annnyira új, hogy megszegyenítette Akiba főrabbit. A nők túlnyomó többsége fiatal volt. Fiatal, üde és bőhó, mint szimchasztórákor illik. Ami a férfiakat illeti, azok nem voltak teljes számban. Az úgynevezett „tyúkcsokor“ távol maradtak. De, akik jelen voltak, kifogástalan gavallérok voltak. Nem holmi félős gyerekek, akik mindig a cipőjük hegyére néznek. Óh, ők nem néznek a cipőjük hegyére, csak a pénzre. Alkalmi munkatársunk véletlenül tanuja volt a kitünő mulatságnak és kihullgatta a párok érdekes társalgását. A táncról nem szükséges referátát adni, az mindig egyenlő. Csárdás, valcer, boszton, polka, francia négyes — szünet előtt és szünet után. De a párbeszéd érdekesebb. Itt adjuk őket úgy, amint munkatársunk a helyszínén papírra vetette: képekben.

A terem közepén sétálnak a párok. Különösen feltűnik egy felette fess és szép, barna leány. Tapolcsány egyik legszebb lánya. Tavaly ismerkedtem meg vele Budapesten. Most már nem ismer. Egy csinos, szintén barna fiú vezeti a karján. A bal karján. Hogy mért a balon? Megmondja:

— Maradjon a baloldalon, kisasszony — mondja — legalább közel van a szívemhez.

— Hallja, nem mondta ugyanezt a tavalyi mulatságon? — kérdezi a leány.

— Hiszen tavaly is messze volt a szívtől.

— Messze voltam? Hisz folyton magával táncoltam. És ma sem táncoltam még mással.

— Hát táncoljon mással!

— No, ne legyen olyan goromba...

— Goromba vagyok? Hát finomiton meg.

— Kár, hogy maga nem szesz...

— Mért kár?

— Mert akkor elküldeném a papám szeszfinomítójába...

Másutt egy barna szépség beszél egy fiatal emberrel. Igen szellemes leány.

— Mi a kedvenenótája? — kérdezi a fiatal ember.

— A „Berger Zsiga.“

A fiú elpirul:

— Csak nem célzás ez?...

— És, ha az? Hát nem büszke rá, hogy a kedvenenótám vonatkozásban van magával?

— Beszéljünk másról — szakítja meg a fiú — Mondja meg például, hogy mi az óhaja, vágya?

— Az óhajom? Ugyanaz, ami a magáé...

— Az enyém?

— Igen, férfi szeretnék lenni...

A fiú tudniillik még igen fiatal.

Egy kicsiny fekete férfi beszélget egy kedves, széke leánnyal:

— Maga a mai est királynője! — mondja lelkesen.

— Én királynő? — kacag a leány. Lásza, már megint túloz. De maga igazán hasonlít egy királyhoz. A magyar királyhoz.

— Mennyiben?

— Magát is érdeklí az ezidei termés.

Gabonakereskedő volt.

Másutt egy középtermetű, szintén fess és igen csinos, okos leány sétál. A nyitrai jogászi körök egy előkelő és közismert alakja jár az oldalán. A lánynak virágcsokor a kezében. A férfi ajándéka. Büszke is rá:

— Kicsike, — mondja — úgy tekintsen erre a csokorra, mint szeretetem zálogára.

— Jó, jó, — válaszolja a beszédes leány mosolyogva — csokornak elfogadom, de zálognak nem. Kicsi ahhoz az értéke...

A férfi szégyenkezve andalog odébb. A leány ugyanis szakértő. Zálogházuk van...

Egymás mellett ülnek: egy szép, kékszemű leány és egy magas, kövér, meglelt férfi.

— Kisasszony! — mondja a férfi — az Ön szíve olyan, mintegy szikla: kemény. És olyan, mint egy vár: bevehetlen. Egy sziklavár.

— Maga csodolódik, feleli szelíden a nő — nem vagyok én olyan keményszívű. Biztosítom, hogy nem...

— Ne biztosítson! Kérem, ne biztosítson! Én a biztosítások iránt bizalmatlan vagyok. Tapasztalatból...

Csakugyan tapasztalatból beszélt. Biztosítási tisztviselő.

Rip.

A fekete macska

vagy

Herlock Slojmesz,

a nagy detektív.

— Regény. — (5)

Nem ébresztették fel. Körülnéztek. Marót egészen sötét volt. Egy alacsony házból azonban lámpa fénye pislogott. Arrafelé indultak. A kapu nyitva volt. A szomszédház kutyái ugattak, amikor beléptek. Egyébként csendes volt minden. A lámpa a konyhában égett. Egy leány a tűzhely vaslapján feküdt és aludt. Egy másik harisnyát kötött. Kiaszott, csúnya leányok voltak. Az alvó felriadt, amikor jöttek. Fájós, vörös szeméből a két kezével törölte az álmot. A másik eléjük szaladt. Letette a kötést és bökolt.

— Tessék urak a szalónba! — mondta és sovány kezével egy nagyobb szoba felé mutatott.

Beléptek. Egy rozoga szék volt benne és egy konyhaasztal. A falakat csúnya, torz, szemérmetlen festmények fedték. Az egyik sarokban nagy kintorna állott.

— Tessék 10 krajeárt bedobni, majd játszani! — biztatta a leány az urakat.

Dr. Szende bedobott egy 20 fillérest. Tompa dübörgéssel és vad csattogással kezdett a gép valami ósdi nótát játszani.

— Kisasszonyok, tessék bejönni, vendégek vannak! — kiáltott a leány.

A vörösszemű, álmos leány bejött. Mosolyogni próbált. Udvarias akart lenni. Herlockkal kezdett foglalkozni, míg a másik Szendét foglalta le.

— Nem lehet itt aludni? — kérdezte végre Herlock.

— Majd megkérdezem a gazdát —

felelte a leány és átmená a konyhán a másik szobába.

Kis idő múlva visszatért:

— Lehet 10 frt.-ért reggel 7-ig — mondta.

— Jól van — felelte Herlock, aki már aludni vágyott — adjatok szobát.

A leányok kimentek és a két vendég utánuk. Az udvarban állt néhány kamra. Az egyikben Herlock kapott ágyat, a vörösszemű leány pedig a kanapéra feküdt. A másikban Szende feküdt le és a sovány arcú leány.

A két fáradt utas nemsokára mélyen aludt. A leányok pedig egyideig csodálkozva könyököltek a kanapén, majd a dunnájuk alá húzódtak és elnyomta őket is az álm.

VII.

A leányok még javában szuszogtak, amikor Herlock felkelt és felébresztette az ügyvédjelöltet. Reggeli 7 óra volt, amikor észrevétlenül elhagyták éjjeli szállásukat.

A rendőrt még mindig a padon tartálték. Aludt. A kezével hevesen hadonászott. Rossz álma lehetett. Altalmentek a hidon és befelé indultak az álmos, ébredező községbe. Néhány pék járt csak az utcán. Néhány hentes állott az üzlete ajtajában és nyújtózkodott. A kávéházak és kocsmák már nyitva voltak.

Betértek egy kávéházba.

Sötét, kicsiny kávéház. A földön szivarmaradékok hevelettek.

Letelepédtek az ablak mellé. Herlock sonkát rendelt, Szende kávét.

— No, Simi — kezdte Herlock a beszédet — megtudod-e mondani, hogy kik mulattak itt az éjjel?

Az ügyvédjelölt körülnézett.

— Nem tudom, hát honnan tudnám? — mondta.

— Én megmondom — felelte Herlock.

— Hát kik mulattak?

— Kocsisok.

— Honnan tudod?

— Hogy honnan? Először is nézd ezeket a szivarokat a földön. Milyen szivarok ezek?

Szende felemelt egyet:

— Rövid szivarok.

— No látod. Ez az egyik jel. Azután nézz a kasszára: csupa sörös üveg áll ott üresen, meg néhány pálinkás pohár. Ha urak mulatnak, pezsgőt vagy bort isznak.

— Az igaz, de abból még nem következik...

— Hogy kocsisok? — vágott közbe Herlock.

— Abból még nem, de nézd a padlón azokat a sáros nyomokat. Nem látod, hogy csizmanyomok? Es patkó is van rajtuk. És, ha ez sem elég, akkor nézd oda a sarokba. Mi fekszik ott?

— Egy zsák!

— Dehogy zsák! Kötény az. Kocsis-kötény. Kényelmetlen volt a viselőjének, a mulatozásnál hát ledobta magáról...

— Dr. Szende most már megadta magát. Herlock pedig odahívta a pincért:

— Nagy muri volt az éjjel, ugy-e?

— Volt bizony — felelte habozva a pincér és gyanakodva nézett a két idegenre.

— És kik mulattak olyan nagyon? — kérdezősködött tovább a detektív.

— Hogy kik? Kocsisok...

— Kocsisok? — mondta Herlock meglepetést szinlelve. — Hát van azoknak annyi pénzük?

— Nekik ugyan nincsen, de van az egyiküknek, aki éppen most örökölt nagyobb összeget.

— Ki az az ember?

— Szabó János...

(Polyt. köv.)

Alapított 1837.

M. kir. löpor eladás.

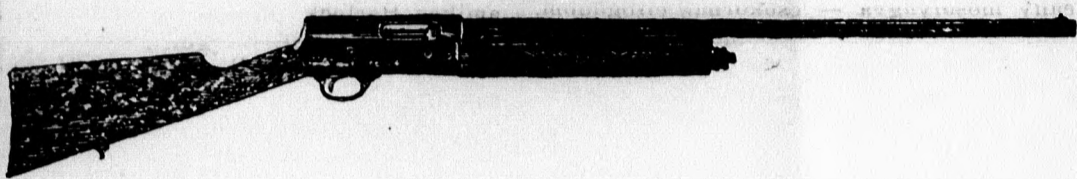
Telefon 474.

Szulovszky Béla puskaműves

Pozsony Vásártér 1. sz.

Öfensége Frigyes Főherceg és Dülmeni Herceg Croy szállítója

Kir. törvényszéki megeskettett állandó fegyver szakértő. Kitétetve Zsolna kiállítás 1903. ezüst érem — Veszprém kiállítás 1904. ezüst érem — H. M. Vársárhely kiállítás 1904. arany érem — Országos kiállítás Pécs 1908. nagy arany érem.

Ajánlja dús és gazdag raktárát otthon készült úgyszintén minden jól bevált külföldi fegyverekben és pedig egy és duplacsövű Lancaster ismétlő Browning és Winchester sörétes fegyverekben. — Egy és duplacsövű Büchseexpress Drilling és Bock, — ismétlő Mauser, Mannlicher, Mannlicher Schönauer stb. golyós fegyverekben.

Lancaster kétsövű pontosan szabályozott és belövött fegyverek 34 kor., fölfelő Browning önműködő ismétlő 12 űbnagyságú fegyver gyári áron 210 k., Mannlicher Schönauer karabély 6 1/2 mm., 8 mm., 9 mm., űbnagyságú gyári áron 190 k. Ismétlő és forgó pisztolyok szoba fegyverek nemkülömben az összes vadászati cikkek nagy választékban. Minden minőségű és űbnagyságú bel- és külföldi töltényhüvelyek és töltött töltények raktáron.

Töltények csupán szakképzett emberekkel naponta frissen és igen olcsó áron töltetnek. — Új fegyvereket és javításokat személyes közreműködésem alatt minden kívánt kivitelben jutányos áron készítek.

A nem nálam készült fegyverek pontosan szabályoztatnak és belövetnek jóságukért ép úgy kezeskedem mint az általam készült fegyverekért.

Minden fegyverhez eredeti lövekek mellékeltek. Próba lövéseknek minden t. vevőnek lövöldje rendelkezésére bocsájtatik.

Meitner Miksa

cukrázda és sütődéje

Nyitra, Megyeház-utca 2. szám.

Mindennemű itthon készült **betőtek** kaphatók.

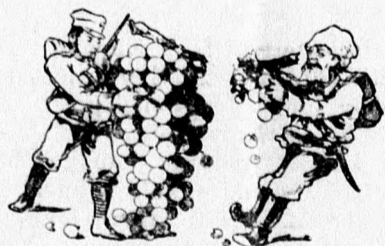
Kenyérsütés elvállaltatik.

Naponta 2-szer friss sütemény, lakodal-makra és paszítákra.

Alkalni finom cukrász-sütemények a legfinomabb kivitelben házhöz szállítatnak.

Pontos és szolid kiszolgálás!!

Küldemények kéretnek **a lap címére** Nyitrára.

Szőlőoltványokat

szállít faj-tisztaságért jótállva leg-dusabb választékban a már évek óta elsőnek és legmegbízhatóbbnak ismert:

Küküllőmenti első szőlőoltvány telep
tulajdonos: GASPARI FRIGYES,
Nedgyes 97. sz. (Nagyküküllő megye).

Tessék képes árjegyzéket kérni!
Az árjegyzékben található az ország minden részéből érkezett elismerő levelek, ennél fogva minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségektől úgy szó, mint írásbelileg bizonyosságot szerezhet magának fenti szőlőtelep feletlen megbízhatóságáról.

„METEOR“

VILLANY SZÍNHÁZ.

NYITRÁN a Deák-téren

Kétszer hetenkint

új műsor!

Löwy Antal könyvnyomdája Nyitrán.

Védjegy: „Horgony“

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyult háziszor, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult kőszervényénél, oszónál és meghűléseknél, bedörzsölésésképpen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van osomagolva. Ára üvegekben K.—80, K1.40 és K2.— és úgyszólván minden gyógyszerertárban kapható. — Főraktár: Török Lószef gyógyszerésznél, Budapest. **D. Richter gyógyszerertára az „Arany oroszlánhoz“, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu. Mindennapi szétküldés.**

Tisztasága **30.000** koronával szavatoltatik.

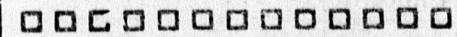

A konyhában és házban

mindent, ami egyáltalában mosható és tisztítható, csakis

Schicht szarvasszappannával

tisztítsunk. E szappan évtizedeken át folytatott beható és lelkiismeretes tanulmányozásnak eredménye. Mosóereje rendkívüli, szavatolt tiszta és ment minden káros keveréktől. Gond nélkül használható tehát minden tisztítási célra, még ott is, hol közönséges szappan felemondja a szolgálatot vagy különös gondosságot szükségeltetik.

Szőlő-oltvány

és vesszőről nagy képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küldöm meg, aki címét tudatja. Ezen könyvet még az is kérje, a ki rendelni nem akar, mert sok hasznos tudnivalót tartalmaz.

Gyökeres oltványokból amerikai és európai sima és gyökeres vesszőkből, a világhírű Devaré-ből 1 1/2 millió készlet.

Olcsó ár és pontos kiszolgálás.
Cím: Szücs Sándor fia szőlőtelepe Bihardiószeg.